

Konstitusjonell vårdugnad

Vedtatt av Høyres Studenters Landsstyre 29.04.23

Grunnloven og det parlamentariske systemet er fundamentet for den norske statsformen og det politiske systemet. Grunnloven knesetter de viktigste prinsippene for hva Norge er og hvordan Norge skal styres: maktfordelingen mellom Stortinget, regjeringen og domstolene, at vår styreform er et konstitusjonelt monarki og at vårt verdigrunnlag er vår kristne og humanistiske arv. Grunnloven er et levende dokument som må tilpasses tiden vi lever i. Det betyr at bestemmelser som ikke reflekterer samfunnet slik det har utviklet seg, bør endres. Samtidig er det avgjørende at Grunnloven er hevet over dag til dag-politikk og politisk spill, slik at ikke Grunnlovens særlige stilling undergraves og forvitrer.

I 2023 fremmet for eksempel Venstre et forslag om å grunnlovsfeste retten til selvbestemt abort. Selv om Høyres Studenter er for selvbestemt abort, advarer Høyres Studenter på det sterkeste mot forslaget. I tillegg til at forslaget er fullstendig unødvendig, er forslaget prinsipielt svært betenkelig. For at en bestemmelse om rett til selvbestemt abort skal ha rettslig betydning i Grunnloven, må det gå en nedre grense for når denne retten inntre. Det vil si at domstolene kan bli tvunget - i et ekstremt tilfelle hvor vi har en regjering som vil begrense retten til abort - til å overta ansvaret for å bestemme abortgrensen i Norge. Abort er et politisk spørsmål som bør avgjøres av politikere, ikke dommere.

Storingsrepresentanter har adgang til å fremme representantforslag for Stortinget, såkalt dokument 8-forslag. Slike forslag bunner som regel ut i et anmodningsvedtak, hvor Stortinget ber regjeringen gjøre et eller annet. Anmodningsvedtak som blir vedtatt må gjennomføres av regjeringen og kvitteres ut til Stortinget. Det binder opp ressurser i forvaltningen og begrenser regjeringens handlingsrom. I 2011-2012 ble det vedtatt 58 anmodningsvedtak i Stortinget. I 2020-2021 var antallet 568. Økningen har vært eksplosiv.

Selv om det er viktig at stortingsrepresentanter har adgang til å ta opp saker i Stortinget som er viktig for velgerne, må gevinsten veies opp mot ulempene. Behandling av representantforslag er tidkrevende og hindrer stortingsrepresentanter fra å fokusere på andre saker. Ofte er formålet med representantforslag å oppnå et medieoppslag, uten at forslagsstiller har noen

forventning om at forslaget kan få flertall. Forslagene er dessuten ofte svakt begrunnet og lite gjennomarbeidet. Høyres Studenter mener det bør innføres en begrensning i hvor mange representantforslag som kan fremmes per stortingsperiode, slik at Stortinget kan bruke tid på viktigere arbeid og slik at partigruppene tvinges til å prioritere hvilke saker de vil bruke Stortingets tid på å behandle.

Høyres Studenter vil:

- At terskelen for å endre Grunnloven bør være svært høy.
- At retten til selvbestemt abort ikke har noen plass i Grunnloven.
- At det bør vurderes om enkelte av rettighetsbestemmelsene i Grunnloven kapittel E bør tas ut, for eksempel retten til arbeid og utdanning.
- At det bør innføres en grense for hvor mange representantforslag hver enkelt stortingsrepresentant eller partigruppe kan fremme i løpet av en stortingsperiode.